

FUDBAL-TAKTIKA

GRUPNA TAKTIKA U ODBRANI

Prof. dr Duško Bjelica
Dr Jovan Gardašević

ZONSKA ODBRANA

Istorijat i razvoj

*Na Svjetskom prvenstvu u Engleskoj 1966.
Englezi lansirali zonsku odbranu.*

Englezi su na tom Šampionatu osvojili titulu svjetskog prvaka.

Mnogi, sa više ili manje uspjeha, prihvatili su zonsku odbranu.

*Iako je od tada prošlo više od 5 decenija,
usavršavanje njeno traje i dalje.*

Primjeri iz drugih sportova (košarka, rukomet) u kojima je taj vid odbrane dostigao skoro nivo savršenstva.

U navedenim sportovima moguće je lakše sprovesti - dimenzije terena manje, učestvuje manji broj igrača a većina napadačkih akcija odvija se po šemama i šablonima koji mogu lakše da se predvide.

Zonska odbrana najčšće se primjenjuje u raznim sistemima 1-4-4-2; 1-4-2-3-1; 1-4-3-3; 1-3-4-3....

Razlozi za primjenu zonske odbrane u navedenim sistemima su sledeći:

- 1. dobar raspored igrača za sve odbrambene prostore;***
- 2. mogućnost formiranja brojnih odbrambenih (igračkih) trouglova;***
- 3. dobar raspored igrača za presing igru;***
- 4. dobar raspored igrača za početak svih vrsta napada (kontre, polukontre i duge napade)***

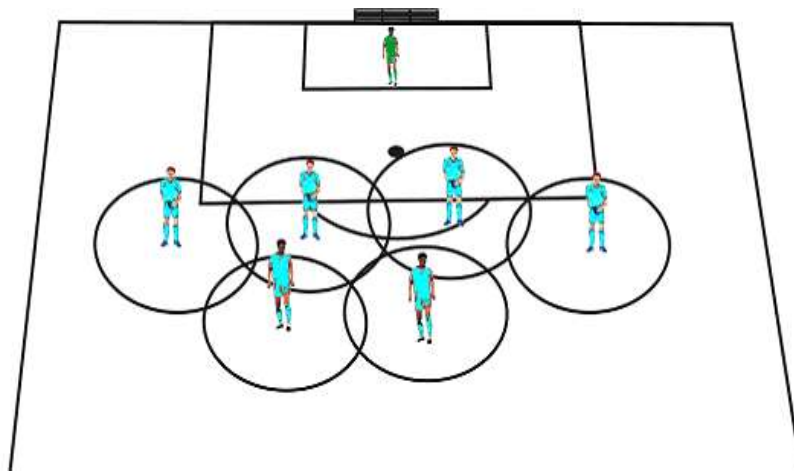
Definicija

Zonska odbrana je poziciona igra kompletnog tima koji se brani, pri čemu se čuva prostor i igrači koji dolaze u prostor oko osovine gola, sa ciljem da se lopta što brže oduzme iz posjeda protivnika.

Zona ima određenu širinu i dubinu.

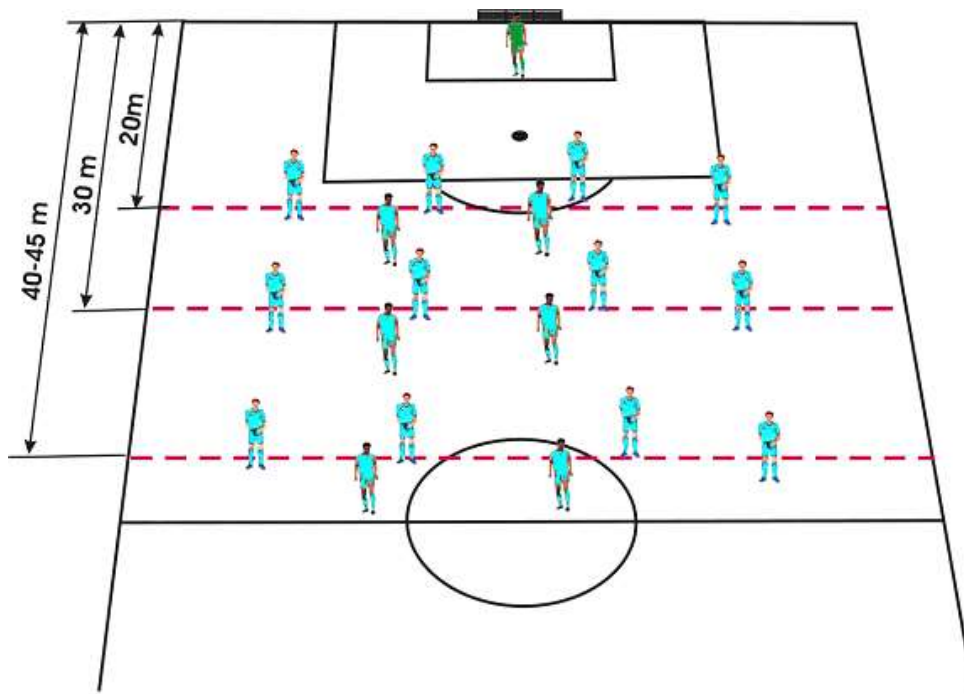
Širina i dubina zone je promjenljiva

Grupnu zonsku odbranu najčešće čini 6 do 8 igrača, raspoređenih tako da se prostori za koje su zaduženi međusobno preklapaju, kako bi se izbjeglo stvaranje prolaza i pukotina između igrača

Zona se postavlja na različite udaljenosti od gola, a najčešće na 20, 30 i 40-45 metara

Dubina zone iznosi oko 25 metara, mada je taj razmak teško odrediti – to je elastična cjelina koja se pomjera prema potrebi, više u jednu ili drugu stranu po širini, kao i naprijed ili nazad po dubini.

Sa obukom zonske odbrane treba započeti što ranije

Mnogo je lakše naučiti igrače da striktno pokrivaju protivnika ako su prethodno savladali zonski vid odbrane, nego ih naučiti zonskoj odbrani ukoliko imaju predznanje striktnog pokrivanja

Trener koji želi da njegova ekipa igra zonsku odbranu, na raspolaganju mora da ima igrače koji posjeduju sledeće modelne karakteristike:

(1) Brzinska svojstva (brzina percepcije, brzina donošenja odluke, brzina reakcije, brzina starta, brzina trčanja, brzina promjene pravca kretanja, brzina zaustavljanja...)

(2) Svojstva izdržljivosti (brzinsku izdržljivost, opštu izdržljivost i mentalnu izdržljivost)

(3) Razvijene motoričke sposobnosti (sila/snaga, agilnost, okretnost/spretnost i koordinacija)

(4) Dobru fudbalsku tehniku trčanja (naprijed, unazad, bekovski ples, bekovski korak)

(5) Dobru koncentraciju

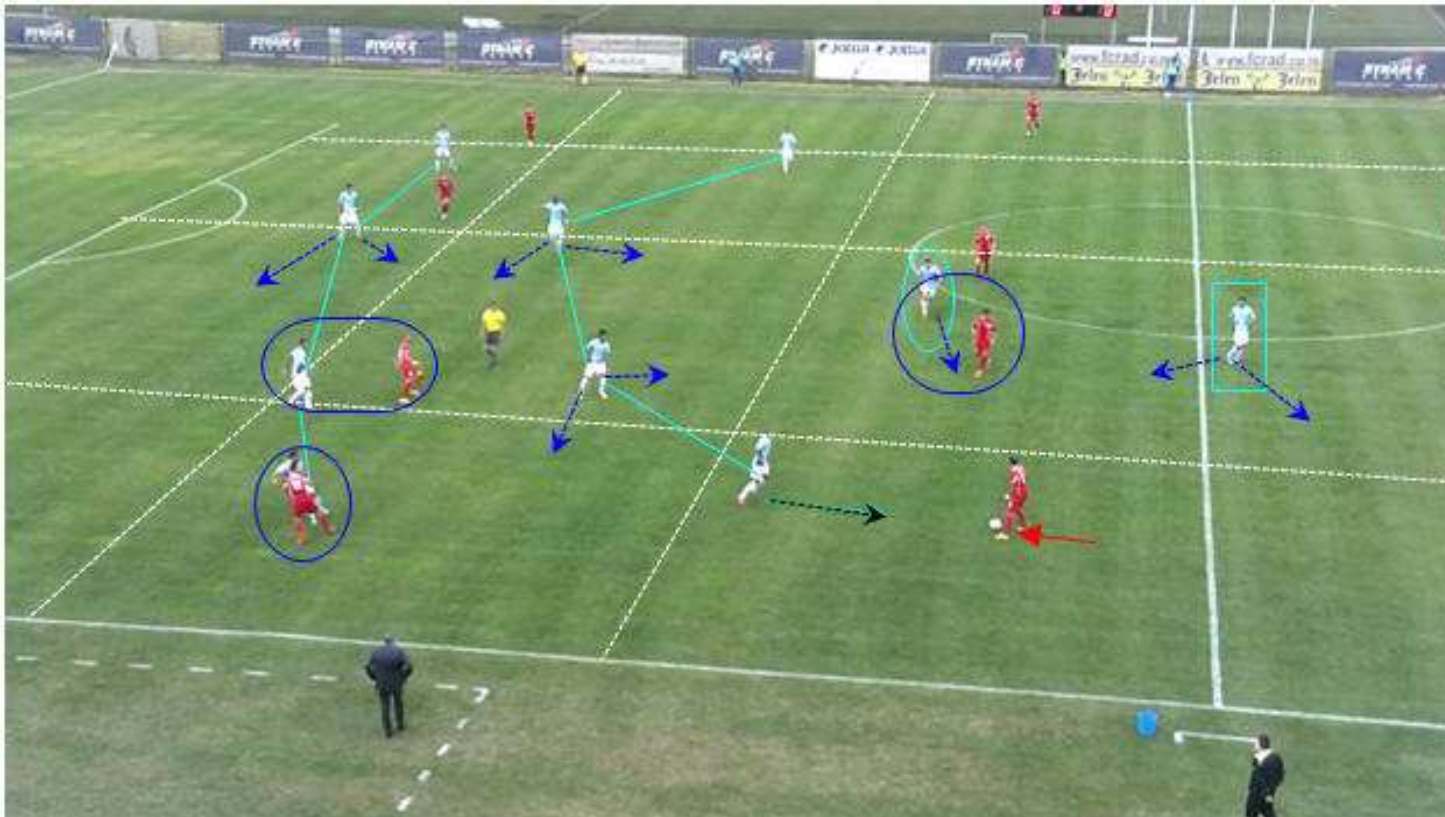
Principi zonske odbrane su :

- *Najbliži odbrambeni igrač vrši pritisak na igrača sa loptom.*
- *Odbrambeni igrači koji su najbliži igraču koji vrši pritisak, pokrivaju prostor iza tog igrača.*
- *Ostali igrači formiraju kompaktni elastični blok oko osovine gola.*
- *Golman je sastavni dio zonskog bloka.*

Prema ovim principima **uloge igrača** u igri zonske odbrane podijeljene su na sledeći način :

1. **Igrač koji vrši pritisak na protivnika koji je u posjedu lopte.**
2. **Igrač koji ga obezbjedjuje.**
3. **Igrač koji čuva prostor iza lopte.**

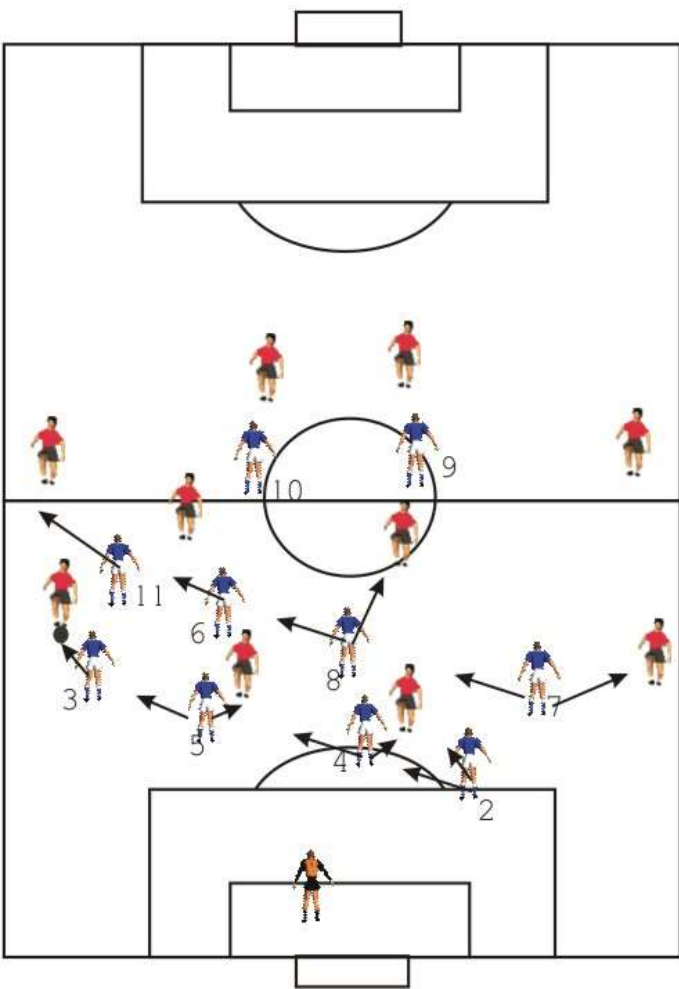
dijagonalna zatvaranja (skica 1.) i zatvaranja u trouglovima (skica 2.).

Dijagonalna zatvaranja - kada je protivnik u posjedu lopte na bočnim djelovima terena

zatvaranja u trouglovima - kada protivnik ima loptu po centralnom dijelu terena.

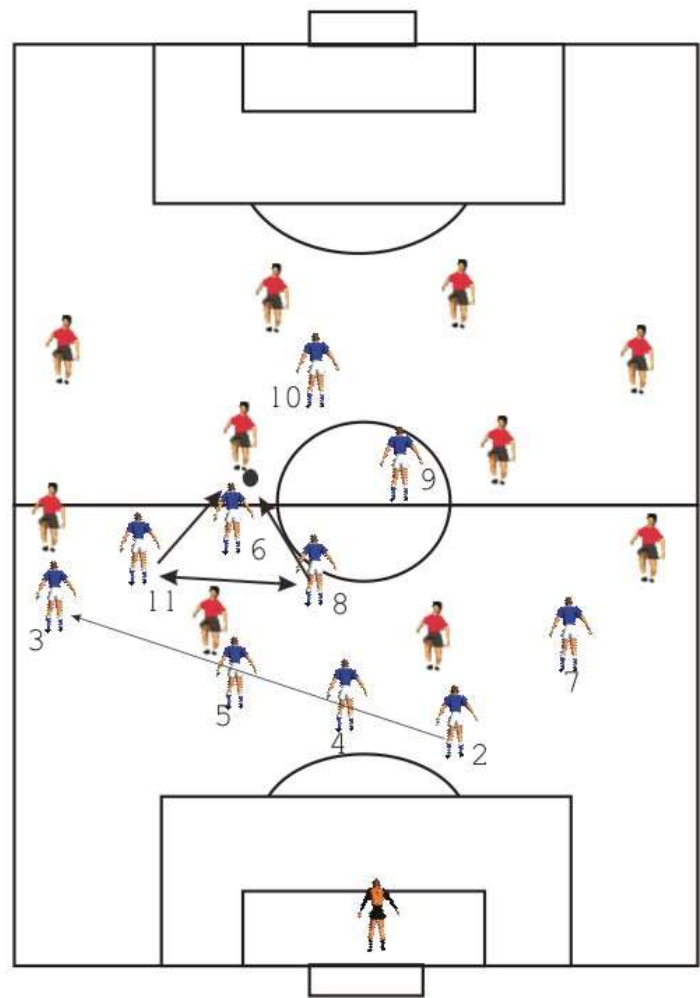
LOPTA NA SPOLJNIM STRANAMA U ZAVRSNICI NAPADA

DIJAGONALNO ZATVARANJE MANEVRA   DIJAGONALNO ZATVARANJE 4 BEKA

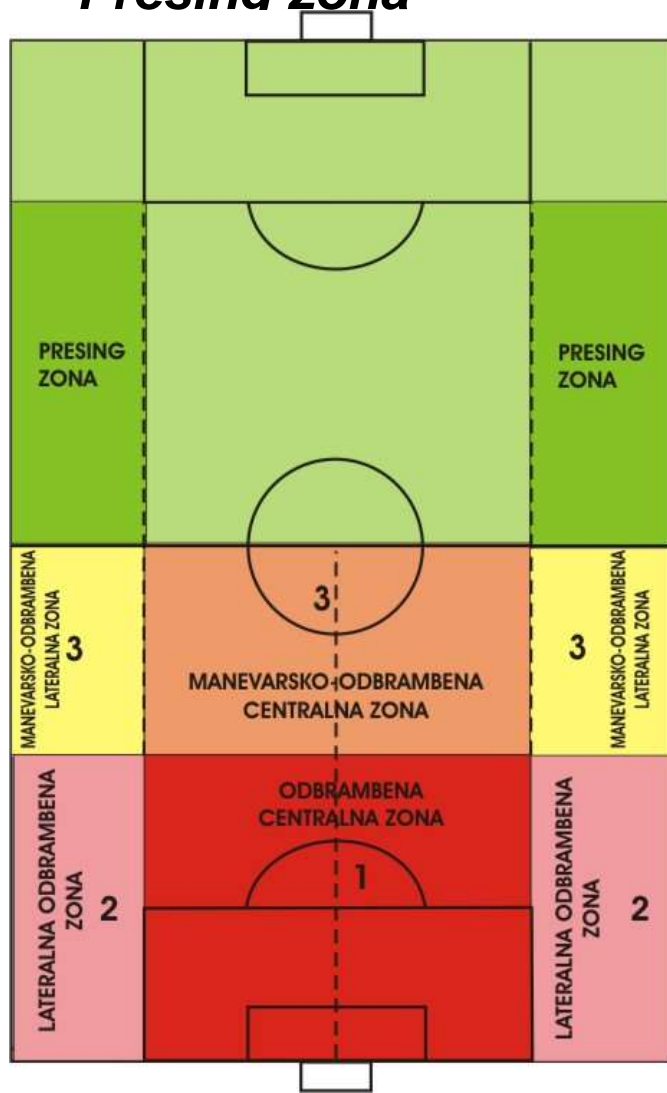
LOPTA PO CENTRALNOM DELU TERENA

TROUGAO MANEVRA - DIJAGONALA 4 BEKA

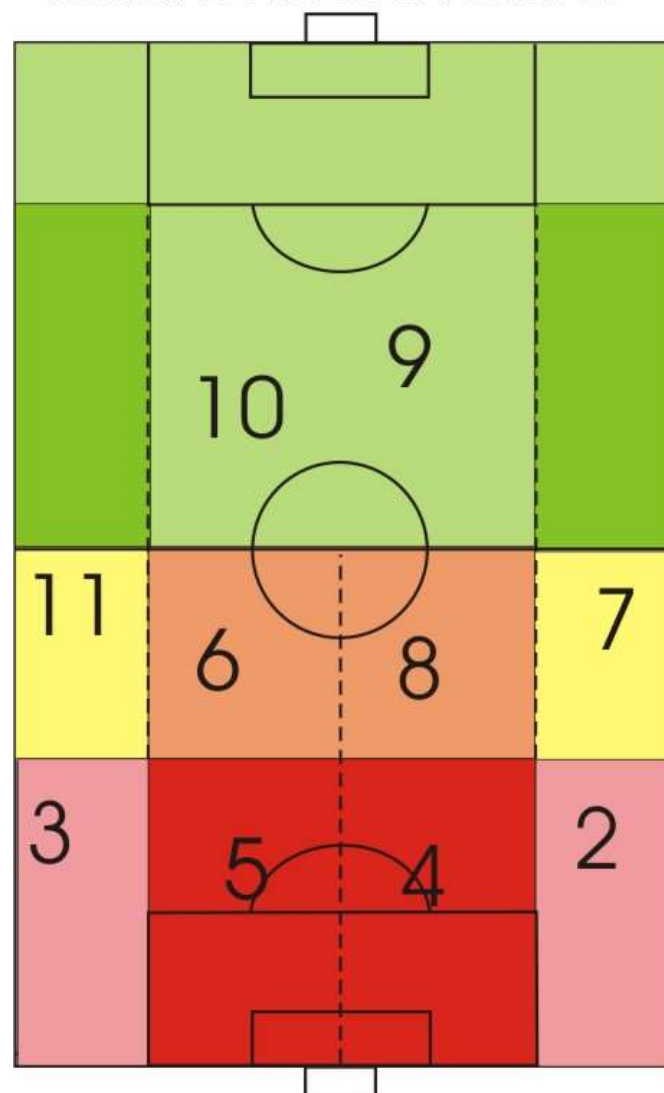

tri zone

- **Odbrambena zona: jedna centralna i dvije lateralne**
- **Manevarsko - odbrambena zona : jedna centralna i dvije lateralne**
- **Presing zona**

KOJI IGRAC U KOJOJ ZONI UCESTVUJE

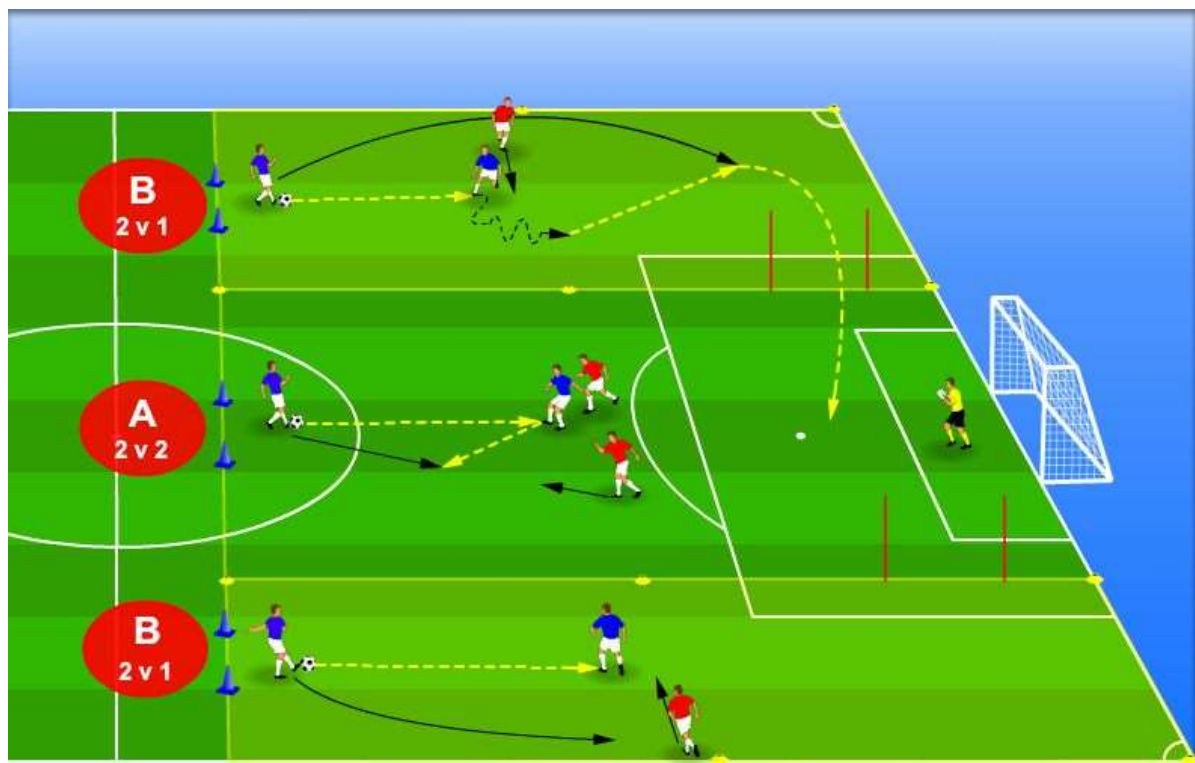
Zonska odbrana je bazirana na ideji da svi odbrambeni, manevarski igrači i napadači imaju jasno određenu poziciju i prostor koji pokrivaju u defanzivnoj formaciji.

Ova formacija treba da se sačuva tokom cijele utakmice, a to se postiže istovremenim kretanjem svih igrača.

Zonska odbrana predstavlja jedan od najtežih taktičkih elemenata u fudbalu.

veliki izazov za sve trenere

*Pri samoj obuci trener mora da poznaje **principe zonske odbrane**, i da ih se pridržava.*

U zonskoj odbrani svaki igrač ima svoju ulogu.

Većina vježbi za obuku zonske odbrane sprovodi se sa manjkom odbrambenih igrača.

LITERATURA ZA PRIPREMANJE KOLOKVIJUMA I ISPITA

UCG

Univerzitet Crne Gore

Prof. dr Duško Bjelica
dr Stevo Popović

FUDBAL
Tehnika i taktika

Prof. dr Duško Bjelica, dr Stevo Popović

FUDBAL
Teorija - tehnika - taktika

Fudgnerica 2012.